

Delta Lloyd Life stelt voor:

Resultaten Nationale Pensioenenquête 2013

Dé pensioenleeftijd, bestaat die wel? Quid eindeloopbaanbeleid?

Persdossier met de belangrijkste enquêteresultaten.

Dinsdag 4 juni 2013

Opdrachtgever: Delta Lloyd Life

Onderzoek uitgevoerd door 365.ANALYTICS

Doelgroep populatie: Belgische bevolking 18-64 jaar

Methodologie & steekproeftrekking

- Online kwantitatief onderzoek
- Steekproeftrekking: proportioneel gestratificeerde aselecte panelsteekproef
- Gebruikte panel: IVOX
- Veldwerk uitgevoerd tussen 3 en 18 april 2013
- Aantal respondenten: N=1427
- Resultaten werden gewogen op taal, leeftijd, opleiding en beroep
- Maximale foutenmarge bij 95% betrouwbaarheid: 2,6%
- Duurtijd enquête: 8 minuten

Resultaten Nationale Pensioenenquête 2013

De Belg verwacht een eindloopbaanbeleid van werkgevers en overheid, maar 83% wil zelf niet inleveren op loon

Dinsdag 4 juni 2013 – Vandaag heeft Delta Lloyd Life de resultaten bekend gemaakt van haar jaarlijkse Nationale Pensioenenquête. Uit de peiling van de pensioenverzekeraar blijkt dat de Belg het steeds minder ziet zitten om te werken tot de wettelijke pensioenleeftijd van 65 jaar. 38% van de ondervraagden zegt *carrément* 'nee'. Dat percentage is met 5% gestegen t.o.v. 2012. De gemiddelde gewenste pensioenleeftijd is nog steeds 61 jaar. Maatregelen om aan de pensioenleeftijd te sleutelen oogsten geen bijval. Een aangepaste en flexibele job en financiële stimuli zou de Belg nog over de streep trekken om langer aan het werk te blijven. 3 op 5 van de ondervraagden vinden dat elk bedrijf een aangepast beleid voor oudere werknemers moet hebben. Maar 83% is niet bereid zelf in te leveren op loon aan het einde van de loopbaan. Het pensioenbewustzijn is aangescherpt, maar vooraleer de Belg bereid is zelf bijkomende inspanningen te leveren, stelt hij duidelijke eisen: maak werk van een eindloopbaanbeleid en verzeker mij dat er nog centen voor mijn pensioen zullen zijn. Met andere woorden: stem het arbeidsmarktbeleid en het pensioenbeleid maximaal op elkaar af.

In april 2013 peilde de pensioenverzekeraar via het onafhankelijke onderzoeksbureau 365.ANALYTICS bij 1.427 Belgen of dé pensioenleeftijd goed ingeburgerd is en of er wel werk wordt gemaakt van een eindloopbaanbeleid. (cfr. Bijlage 1)

“2012 werd hét jaar van de pijlsnelle pensioenhervorming”, legt Annelore Van Herreweghe, woordvoerder van de pensioenverzekeraar uit. “Het pensioendebat woedde vervolgens meer dan ooit. Voor het eerst sinds lang werd in termen van opportuniteiten gedacht en werd het ‘mastodontische doemscenario der vergrijzingstsunami’ vanuit pragmatische hoek bekeken en aangepakt. De huidige Vice-Premier en Minister van Pensioenen, Alexander De Croo, dringt dan ook terecht aan om het veel gehoorde ‘pensioenproblematiek’ te vervangen door ‘uitdagingen van het pensioensysteem’. Maar heeft de Belg zich ondertussen verzoend met de weg die door de Wetstraat werd ingeslaan, nl. langer werken? Dé pensioenleeftijd van 65 jaar, is die al ‘ingeburgerd’? En hoe ziet de Belg een eindloopbaanbeleid?”

De online peiling richtte zich tot de leeftijdscategorie 18 tot 64 jaar.

“Dé pensioenleeftijd, bestaat die wel? Quid eindloopbaanbeleid?”

1 OP 2 BELGEN VINDT DAT HIJ GENOEG GEWERKT HEEFT AAN 61 JAAR

De helft van de respondenten vindt dat wie aan de leeftijd van 61 jaar met pensioen gaat ‘genoeg gewerkt’ heeft. Over wie vanaf zijn 65ste gepensioneerd is, is zelfs ½ die mening toegedaan. Wie langer dan zijn 65ste moet werken, wordt in toenemende mate als ‘pechvogel’ beschouwd. Wie dan weer voor zijn 55ste het arbeidscircuit verlaat als gepensioneerde, krijgt de stempel ‘profiteur’. (cfr. Bijlage 2)

38% van de ondervraagde Belgen vindt bovendien dat vervroegd pensioen niet meer van deze tijd is. Dat percentage ligt in de lijn met 2012 (37%). (cfr. Bijlage 3)

“De gewenste pensioenleeftijd blijkt nog steeds rond de leeftijd van 61 te liggen”, concludeert Annelore Van Herreweghe. (cfr. Bijlage 4 en 5) “In 2012 sprak de Belg zich hierover op ongeveer dezelfde manier uit. De leeftijdsgrens die de Belg zelf voor ogen houdt, schuift dus niet op, ondanks het feit dat de wettelijke vastgelegde pensioenleeftijd inmiddels 65 jaar bedraagt. Wel keuren meer Belgen het te vroeg met pensioen gaan (voor je 55ste) duidelijker af. De awareness dat men langer zal moeten werken neemt dus toch wel toe.”

¹ Met “langer werken” wordt in dit persbericht bedoeld: werken tot de wettelijk vastgelegde pensioenleeftijd van 65 jaar. Dit verwijst niet naar het eventuele verschuiven van de wettelijke pensioenleeftijd.

DE BEREIDHEID VAN DE BELG OM TOT 65 JAAR TE WERKEN DAALT MET 3%

38% van de ondervraagde Belgen wil niet tot 65 jaar werken. Dat percentage is met 5% gestegen ten opzichte van 2012 (33%). Jongeren (18-34 jaar: 23%) zeggen minder 'nee' dan senioren (50-64 jaar: 55%). Bovendien is ook het aantal respondenten dat zeker wel tot hun 65ste willen werken ook verder gezakt van 30% naar 27%. Vooral zelfstandigen (44%) zien het wel zitten om tot hun 65ste verder te werken. Het aantal enthousiaste jongeren (18-34 jaar: 33%) is hoger dan aan het aantal enthousiaste senioren (50-64 jaar: 24%). (cfr. Bijlage 6, 7 en 8)

"We merken een algemene daling van de bereidheid van de Belg om tot 65 jaar te werken. Dat het voor senioren moeilijker is om aan het idee te wennen dat ze zullen moeten werken tot aan hun 65ste, dat hadden we wel verwacht", stelt de woordvoerder van Delta Lloyd Life. "Ze hebben een lange periode meegemaakt waar het wél kon om vroeger te stoppen met werken. Jongeren weigeren dan wel iets minder radicaal dan de senioren, ze zijn toch niet veel enthousiaster om tot hun 65ste te werken. Ze zijn zich waarschijnlijk wel bewust dat ze zullen 'moeten', maar hebben er niet veel zin in."

STEEDS MEER BELGEN BESCHOUWEN HUN PENSIOEN ALS EEN PERIODE OM NAAR UIT TE KIJKEN...

32% van de ondervraagden kijkt uit naar zijn pensioen, dat is 7% meer dan in 2012. (cfr. Bijlage 9) Wie niet bereid is om tot zijn 65ste te werken, kijkt hoofdzakelijk uit naar de positieve effecten van het pensioen. *"Het aantal actieve Belgen die uitkijken naar hun pensioen is sterk gestegen in vergelijking met 2012. Het is evenwel niet vanuit negatieve gevoelens dat de Belg wil stoppen met werken", volgens Annelore Van Herreweghe. "Het 'gebrek aan een interessante job', de 'te hoge werkdruk' en een 'onaangepaste job' scoren relatief laag t.o.v. de positieve stimuli."*

'Genieten van het pensioen' staat met stip op 1 (64%), 'rustig leven zonder tijdsdruk' prijkt op nummer 2 (51%). 'Tijd voor familie & vrienden' staat op de derde plek (44%) gevolgd door de 'fysieke druk van de job' (40%). (cfr. Bijlage 10)

Wie wel bereid is om tot zijn 65ste te werken, doet het in hoofdzaak om 'actief te blijven' (55%). Ook de financiële motieven spelen een grote rol: 'verbeteren van de financiële situatie' (44%) en zelfs 'uit financiële noodzaak' (35%) (cfr. Bijlage 11).

... MAAR ZOU GEMOTIVEERD ZIJN OM LANGER TE WERKEN MITS VERHOOGDE FLEXIBILITEIT EN FINANCIËLE STIMULI

Als extra simulansen om langer aan het werk te blijven, denkt de Belg vooral aan een aangepaste en flexibele job. 'Kortere werktijden, meer vakantie' (52%) voert het lijstje van *préférées* aan, maar ook de 'job zelf kunnen inrichten' (36%) en een 'aangepaste job' (35%) vallen binnen de top 5. Een tweede belangrijke motivator is het financiële luik.

'Hoger pensioen krijgen' haalt nipt niet de eerste plaats (51%) en ook het krijgen van een 'financiële incentive' scoort bijzonder hoog (34%). (cfr. Bijlage 12 en 13) *"Niet alleen wie wel bereid is om tot zijn 65ste te werken, wordt gestuurd door financiële motieven", besluit Annelore Van Herreweghe. "Ook wie in principe 'nee' zegt tegen werken tot 65 jaar, zou eventueel toch te overhalen zijn mits een aantrekkelijker financieel plaatje."*

63% VAN DE BELGEN VERWACHT EEN EINDELOOP- BAANBELEID VAN WERKGEVERS...

Volgens de ondervraagden heeft slechts 10% van de werkgevers een beleid naar oudere werknemers. Nochtans is 63% van mening dat elk bedrijf een aangepast beleid zou moeten hebben. (cfr. Bijlage 14) *“De Belg begint steeds meer te beseffen dat de senior werknemer misschien wel een aangepaste aanpak vereist om langer aan het werk te willen én kunnen blijven”,* meent de woordvoerder van pensioenexpert Delta Lloyd Life. *“Dat percentage is met 10% toegenomen t.o.v. 2012. De stijging is het opvallendst bij de 18-34 en 35-49 jarigen. Ook wie niet onmiddellijk betrokken is, ziet de noodzaak er steeds meer van in.”*

Concreet gezien vindt 37% van de respondenten het een goed idee dat bedrijven meer dan 15% 50-plussers moet tewerkstellen. 61% vindt het belangrijk om mensen in zware beroepen om te scholen en iets meer ondervraagden zijn van mening dat oudere werknemers recht hebben op een landingsbaan (64%). (cfr. Bijlage 15 en 16) *“Wat betreft de tewerkstelling van die 15% 50-plussers en het recht op een landingsbaan, neemt het percentage Belgen dat akkoord gaat duidelijk toe naarmate de leeftijd stijgt.”* verduidelijkt Annelore Van Herreweghe nog.

... MAAR 83% IS NIET BEREID IN TE LEVEREN OP LOON AAN HET EINDE VAN ZIJN LOOPBAAN.

83% van de ondervraagde Belgen zegt carrément ‘nee’ tegen minder loon naarmate het pensioen nadert. *“Hoewel de Belg grootse verwachtingen koestert ten aanzien van de werkgever (o.m. aangepaste en flexibele job) en de overheid (o.m. financiële stimuli) op vlak van eindeloopbaanbeleid, stelt hij zich op vlak van verloning niet soepel op”,* aldus Annelore Van Herreweghe.

“De drijfveer om langer te werken is absoluut – al dan niet gedeeltelijk – financieel van aard.” 67% van de ondervraagden vindt het niet logisch dat een lager loon gekoppeld wordt aan een landingsbaan. 68% is van mening dat de koppeling loon-anciënniteit niet meer dan normaal is. Dat percentage is zelfs nog met 4% toegenomen ten opzichte van 2012. Maar liefst 66% van de respondenten geeft bovendien aan dat langer werken duidelijker beloond moet worden. (cfr. Bijlage 17 en 18)

RAKEN AAN DE PENSIOENLEEFTIJD IS NOT DONE EN ONBELANGRIJK VOLGENS DE BELG.

Als mogelijke oplossing om het pensioensysteem betaalbaar te houden, wordt voor het tweede jaar op rij vooral in de richting van de ‘jongere werkloze’ gekeken. Die moet volgens ½ van de Belgen absoluut geactiveerd worden. Meer nog, de Belg vindt deze maatregel twee keer zo belangrijk dan de tweede beste oplossing die hij voor ogen heeft: een ‘aanvullend pensioen voor alle werknemers’. *“Opnieuw is het opmerkelijk dat ‘langer werken’ als minst populaire oplossing naar voren wordt geschoven. De pensioenleeftijd optrekken tot 67 jaar, de pensioenleeftijd afstemmen op de stijgende levensverwachting, en voor je 65ste met pensioen gaan onmogelijk maken, oogsten alweer het minste en zelfs bijna geen bijval. De vraagstelling mag dan wel gericht zijn op de betaalbaarheid van het pensioensysteem, de expliciete antwoorden tonen ook dat er vandaag nog geen draagvlak is voor maatregelen i.f.v. langer werken,”* volgens de woordvoerder van de pensioenverzekeraar. *“De pensioenleeftijd is bovendien een heilig huisje waaraan beter niet wordt geraakt, volgens de Belg.”* (cfr. Bijlage 19 en 20 – en Zilvernota)

Belangrijkste resultaten

- 1 op 2 Belgen vindt dat hij genoeg gewerkt heeft aan 61 jaar
- 38% wil niet tot 65 jaar werken (stijging van 5% t.o.v. 2012)
- 38% vindt dat vervroegd pensioen niet meer van deze tijd is (gelijk t.o.v. 2012)
- 32% van de ondervraagden kijkt uit naar zijn pensioen (stijging van 7% t.o.v. 2012); hoofdzakelijk om te genieten (64%) en om rustig te leven zonder tijdsdruk (51%)
- Als stimulansen om langer te werken denkt de Belg vooral aan verhoogde flexibiliteit binnen de job en financiële stimuli
- 63% verwacht een eindloopbaanbeleid van werkgevers, terwijl slechts 10% van de werkgevers hier werk zou van maken, volgens de respondenten
- 83% van de Belgen is niet bereid in te leveren op loon aan het einde van zijn loopbaan
- Raken aan de pensioenleeftijd is not done en onbelangrijk volgens de Belg

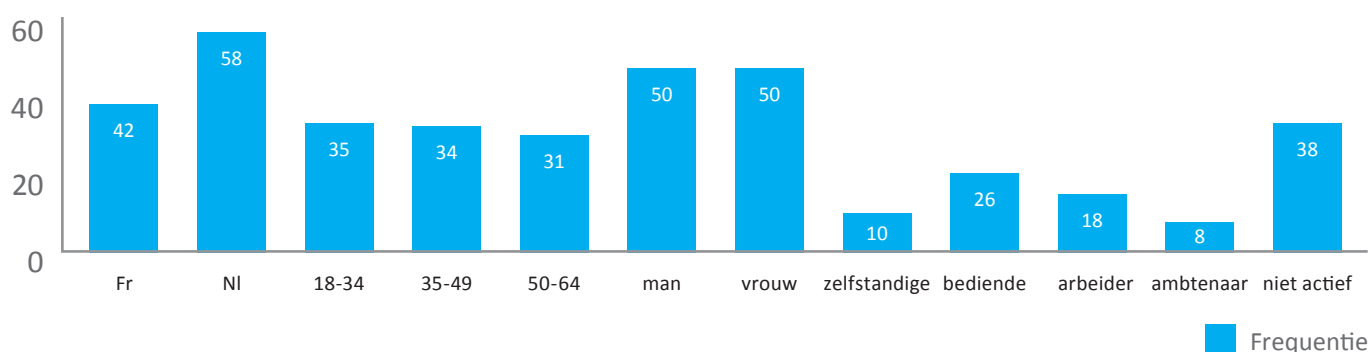
Algemene conclusie

“De bewustwording rond de pensioenuitdagingen zet zich gestaag verder”, besluit Annelore Van Herreweghe, woordvoerder van Delta Lloyd Life. “Met dank aan de verhoogde aandacht in de Wetstraat en Medialaan. Het pensioendebat was omnipresent in 2012 en is dat nog vandaag. Ondanks de vele sensibiliserende en informerende initiatieven van verschillende actoren blijven we steken op een pensioenbewustzijn en is de fase van call-to-action nog niet bereikt. Een wijziging van mindset vraagt nu eenmaal tijd. En de context van een maatschappij in crisis werkt nu niet bepaald als bevorderende factor. Er wordt veel gevraagd van de Belgische burger. Daar moeten we begrip voor opbrengen. Hij staat vandaag onder druk. Hij kijkt nu al uit naar zijn pensioen, naar een periode van rust en ontspanning. En dan vragen we hem nog eens langer te werken. Zonder dat hij vandaag weet wat zijn pensioen van morgen zal zijn. Logisch dat hij vooral de inspanningen ziet en niet bereid is die te leveren zonder dat hij weet wat hem staat te wachten als hij zelf met pensioen gaat... De Belg verwacht een tegenprestatie: maak werk van een eindloopbaanbeleid en verzeker mij dat er nog centen voor mijn pensioen zullen zijn. Mits zicht op een mooi pensioenbedrag en een aangepaste en flexibele job kunnen we de Belg ongetwijfeld overtuigen om extra inspanningen te leveren. Als pensioenexpert dringen we aan om het debat verder te verbreden. Pensioen en Werk, het zijn domeinen die overlappen en die synchroon moeten worden aangepakt. Beide moeten maximaal op elkaar worden afgestemd.”

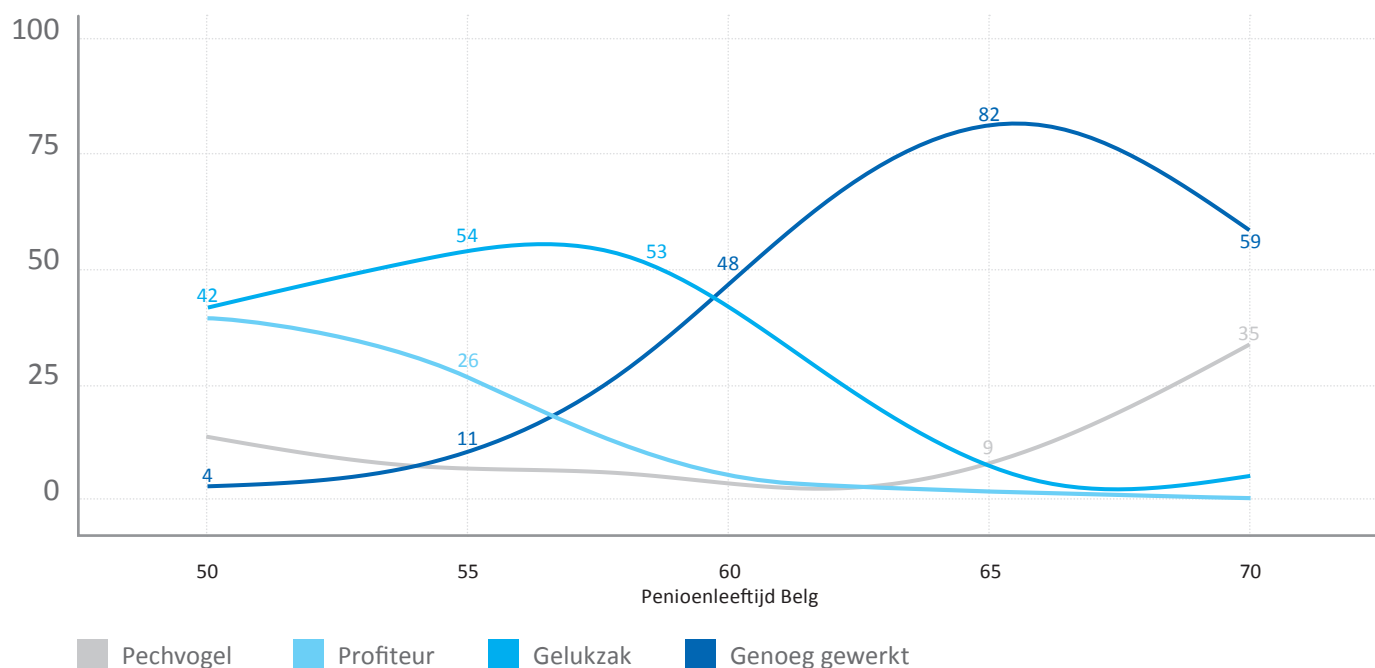
Bijlagen

Bijlage 1: Onderzoeksmethode & steekkaart

Beschrijving van de steekproef

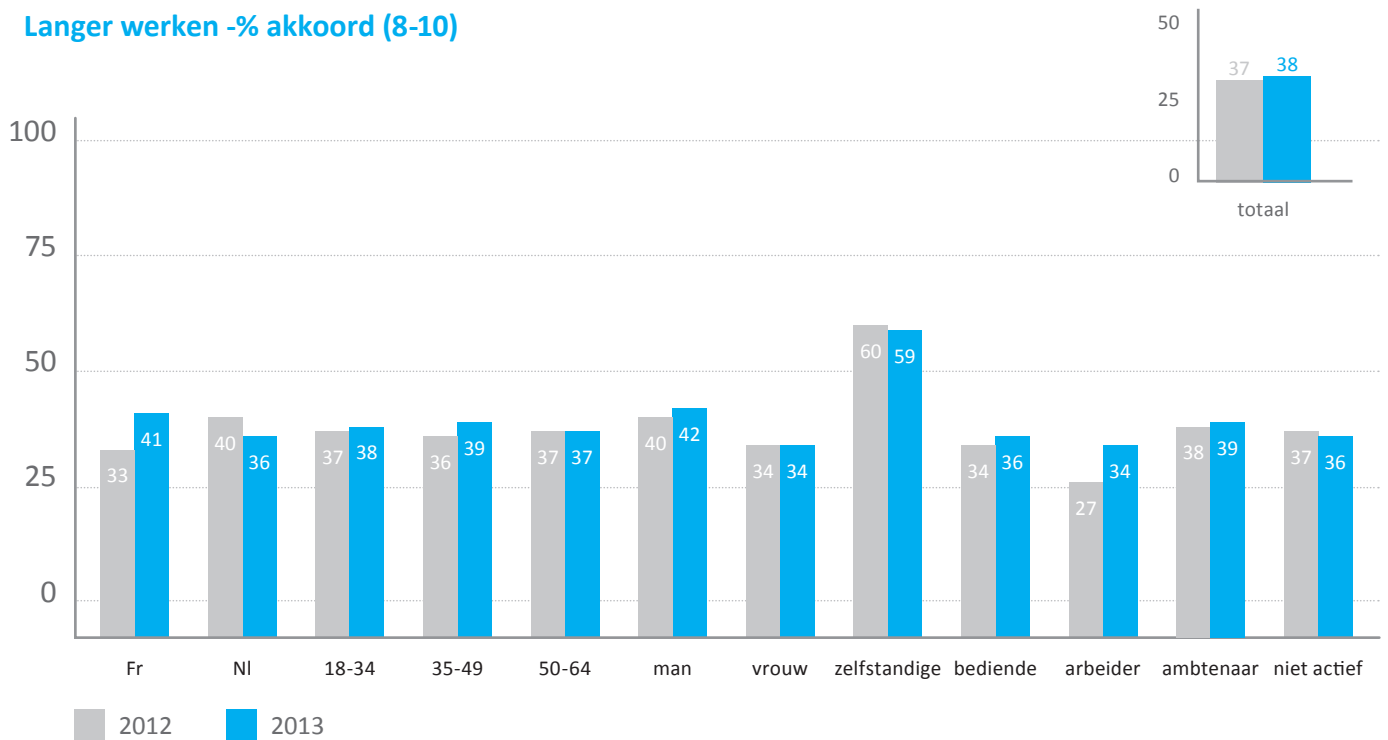

Bijlage 2: Perceptie van de Belg over anderen naargelang de leeftijd waarop ze op pensioen gaan

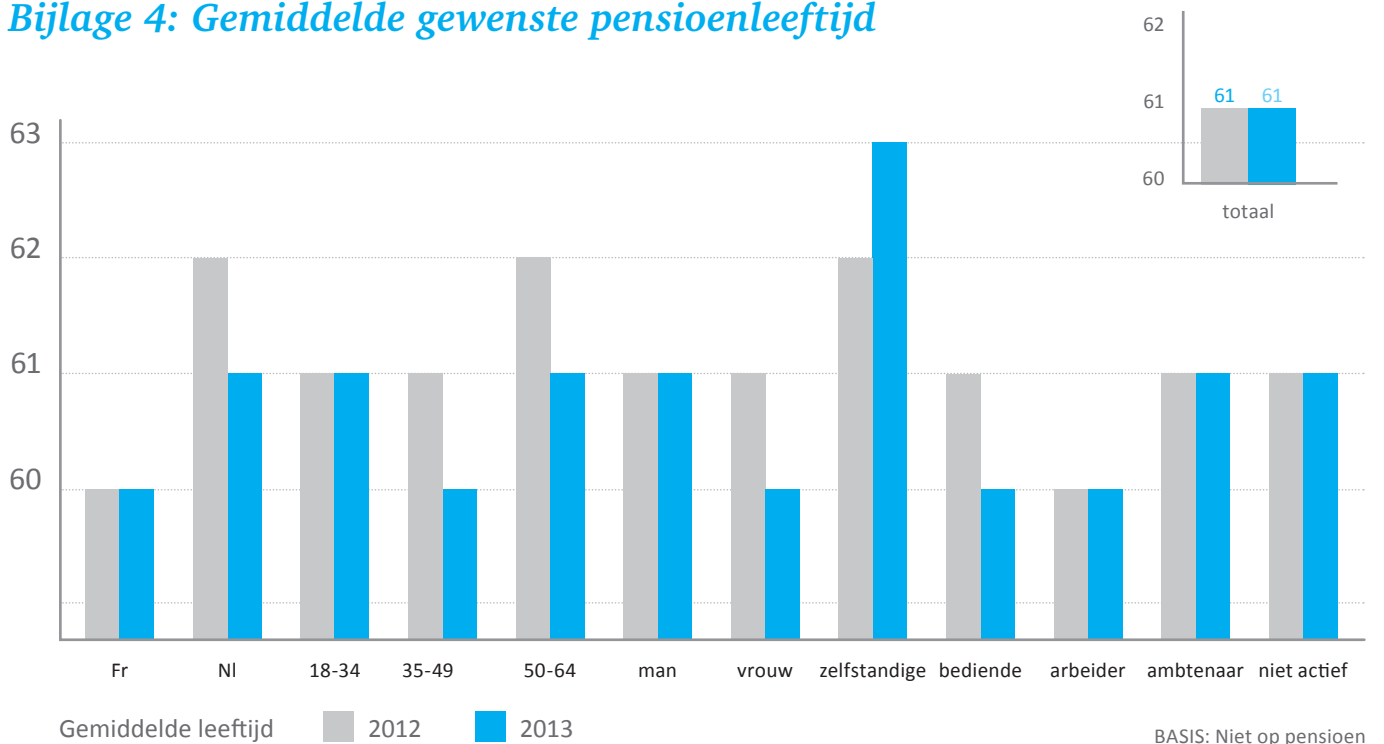

Bijlage 3: Vervroegd pensioen is niet meer van deze tijd

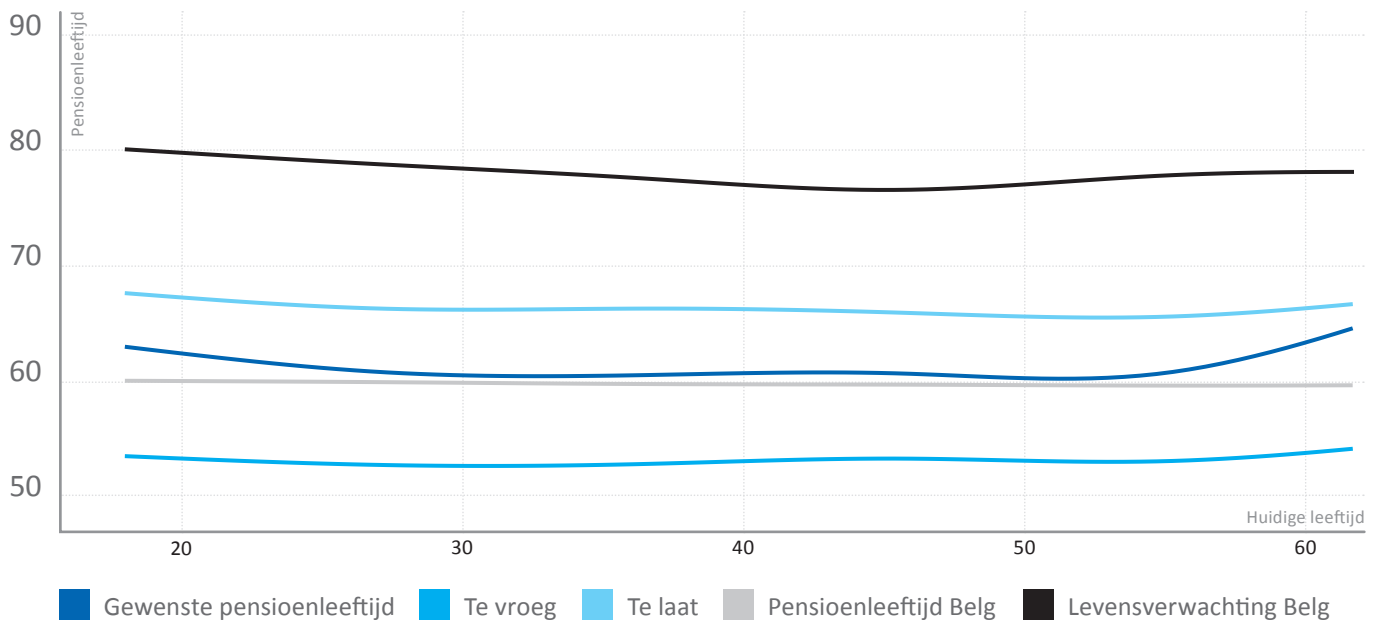
Langer werken -% akkoord (8-10)

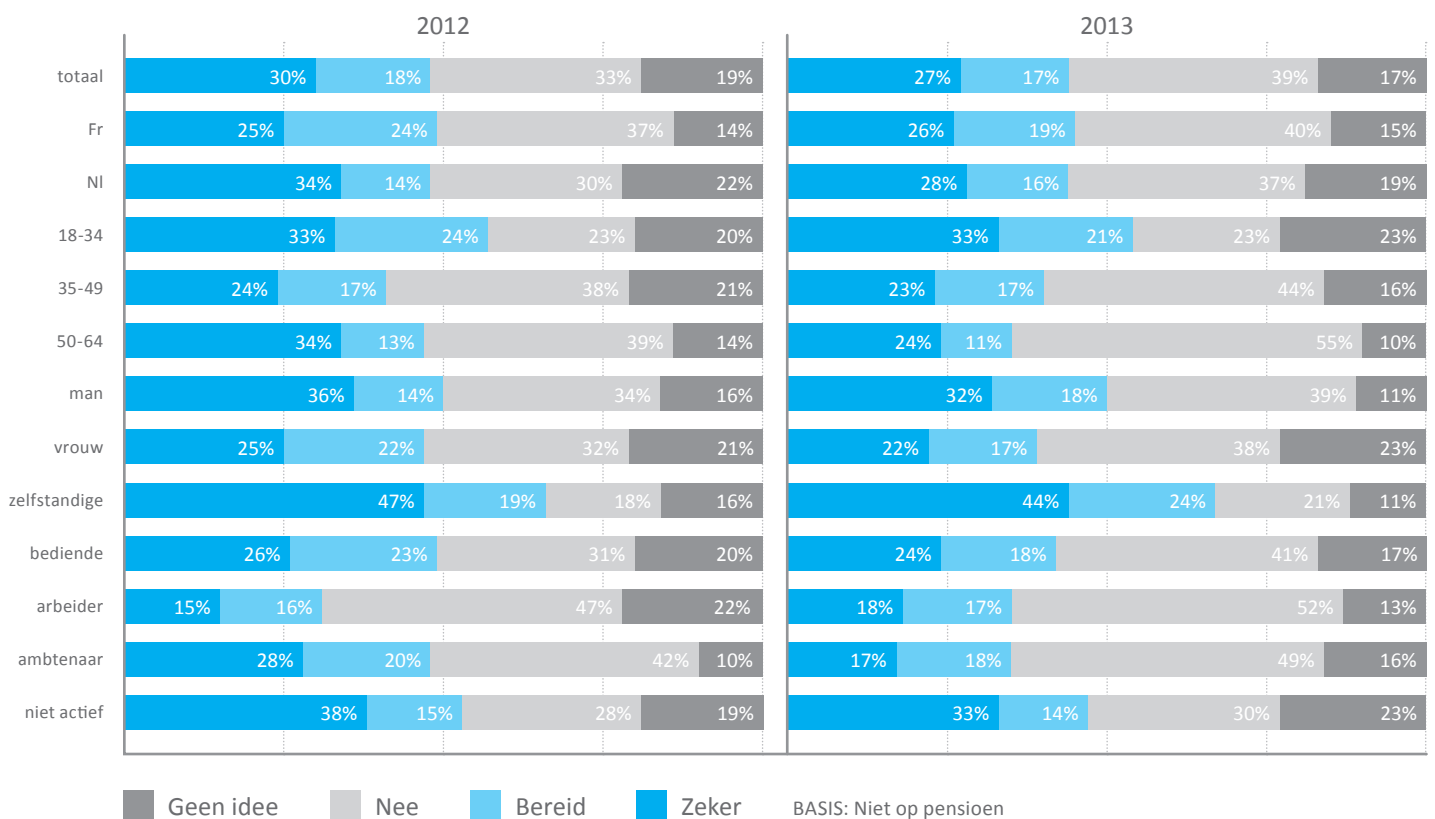
Bijlage 4: Gemiddelde gewenste pensioenleeftijd

Bijlage 5: Pensioenleeftijden volgens huidige leeftijd

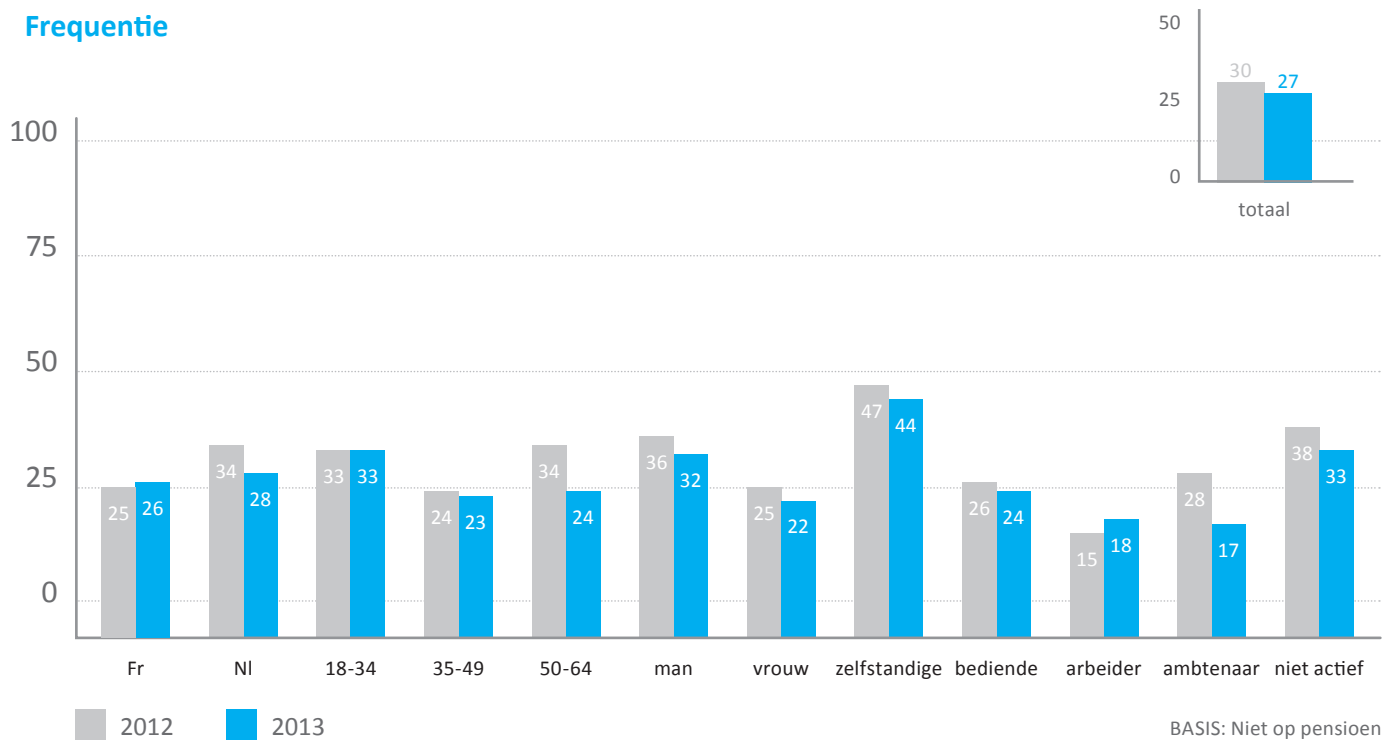

Bijlage 6: Bent u bereid om tot uw 65ste te werken?

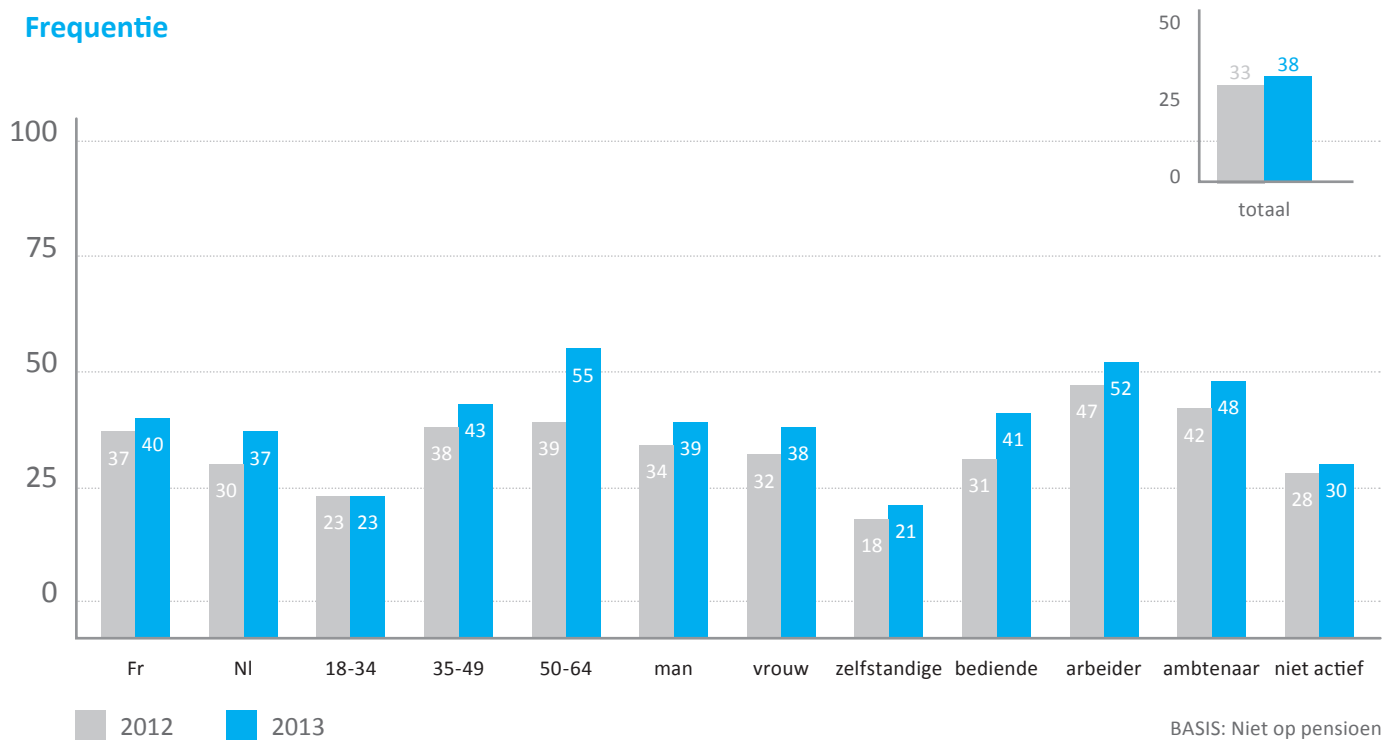
Bijlage 7: Bent u bereid om tot uw 65ste te werken? - Zeker

Frequentie

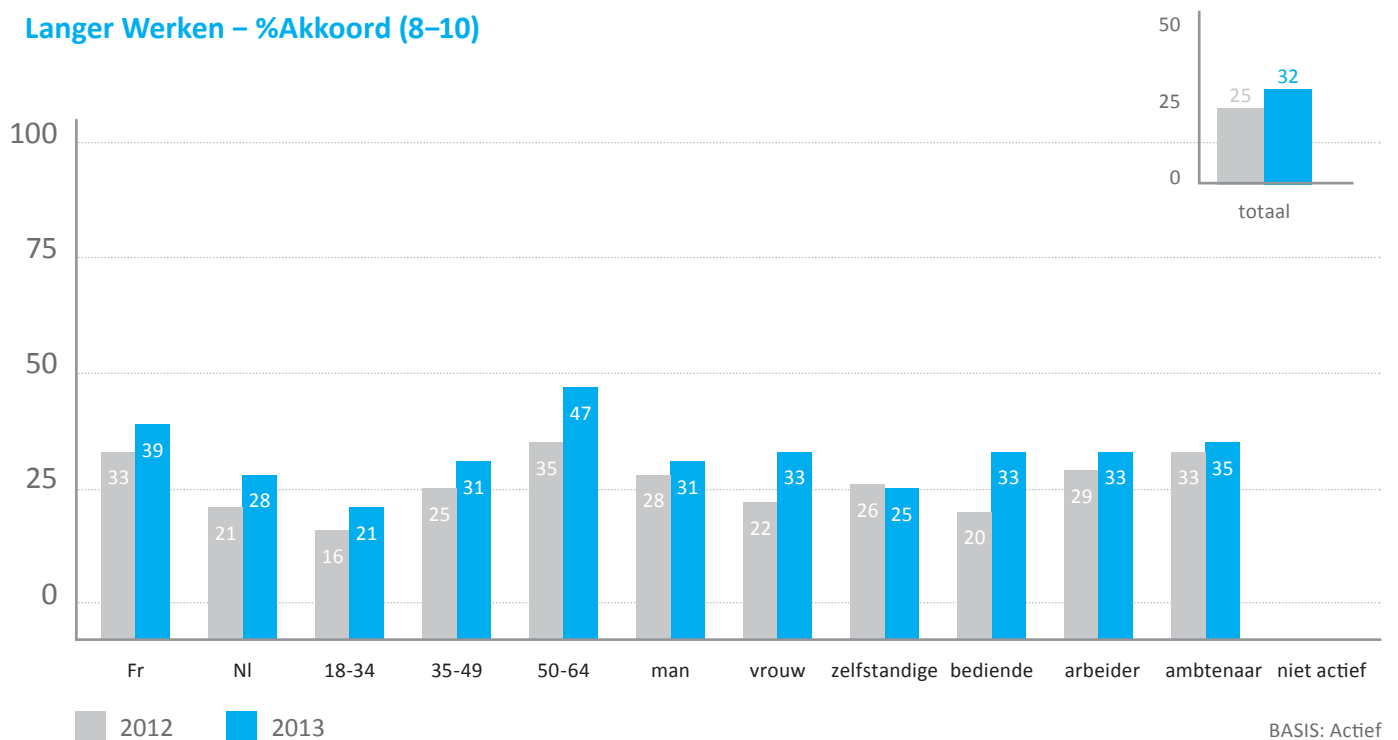
Bijlage 8: Bent u bereid om tot uw 65ste te werken? - Nee

Frequentie

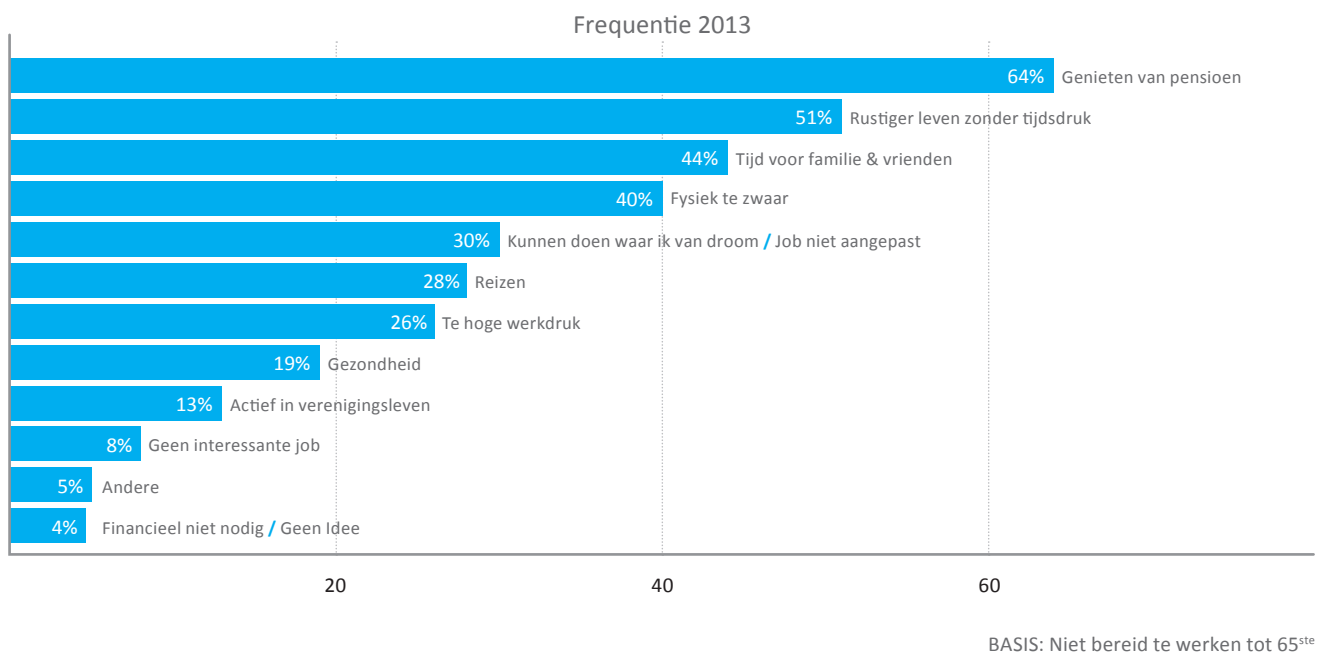

Bijlage 9: Ik kijk uit naar mijn pensioen

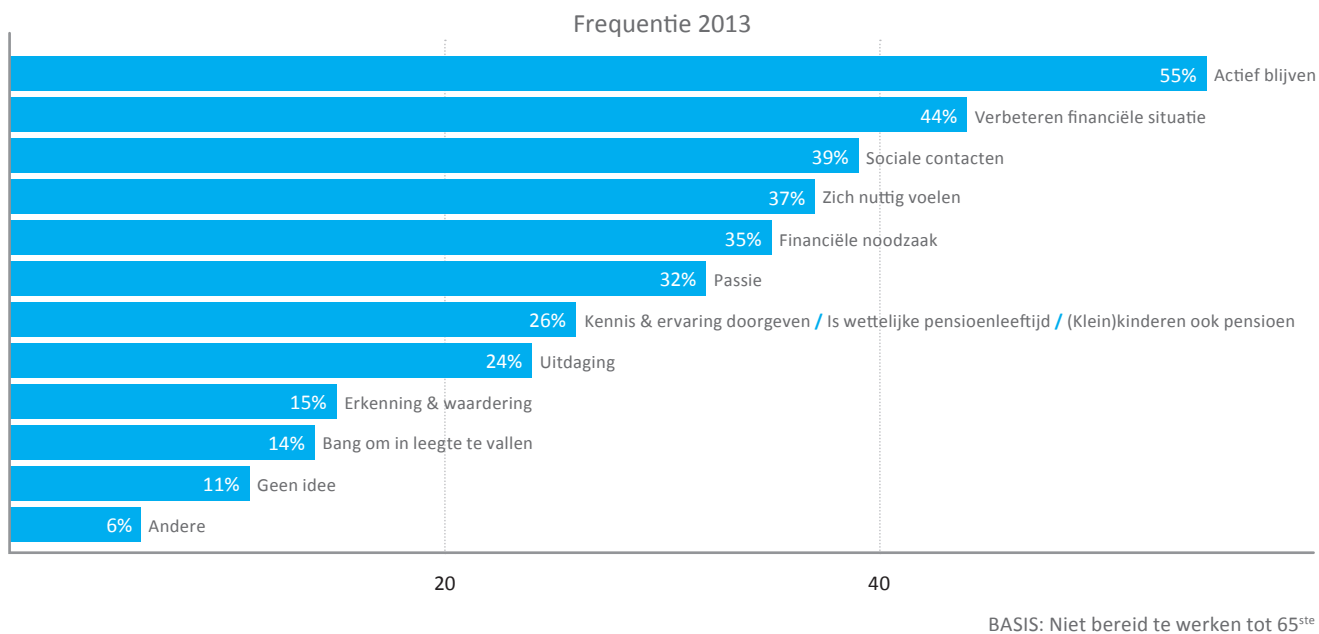
Langer Werken – %Akkoord (8-10)

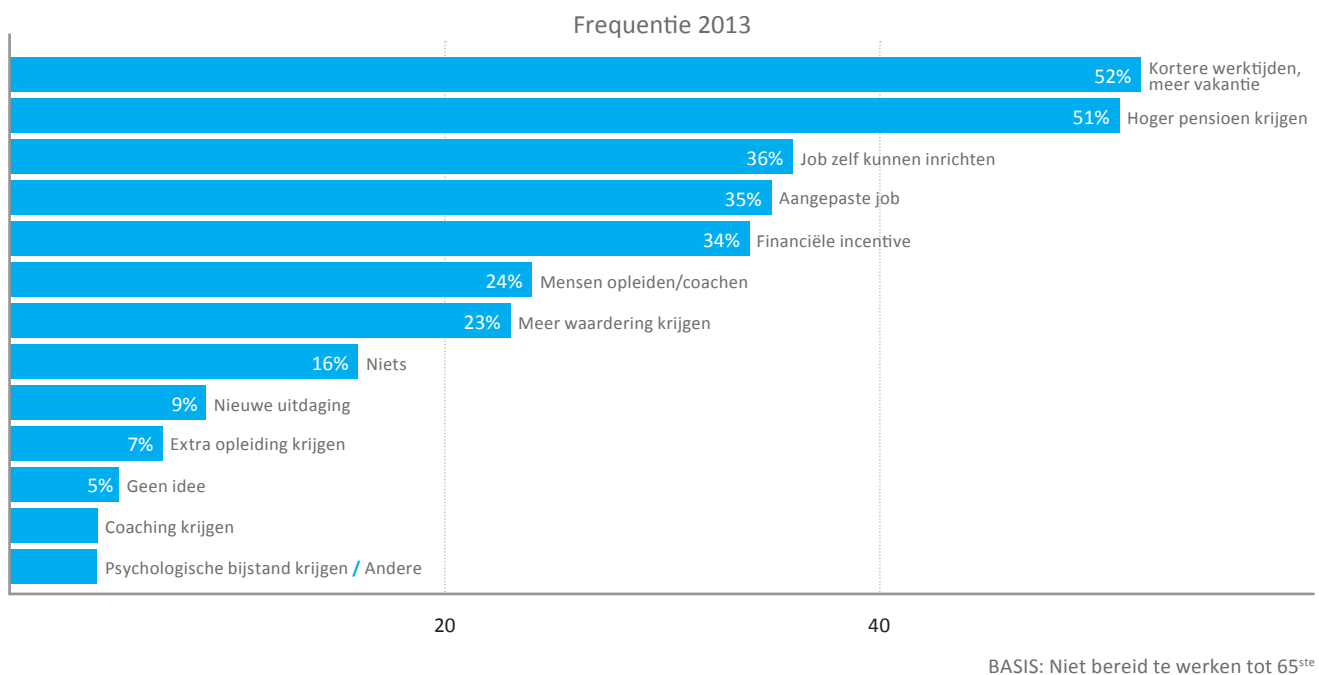
Bijlage 10: Waarom wilt u niet tot uw 65ste werken?

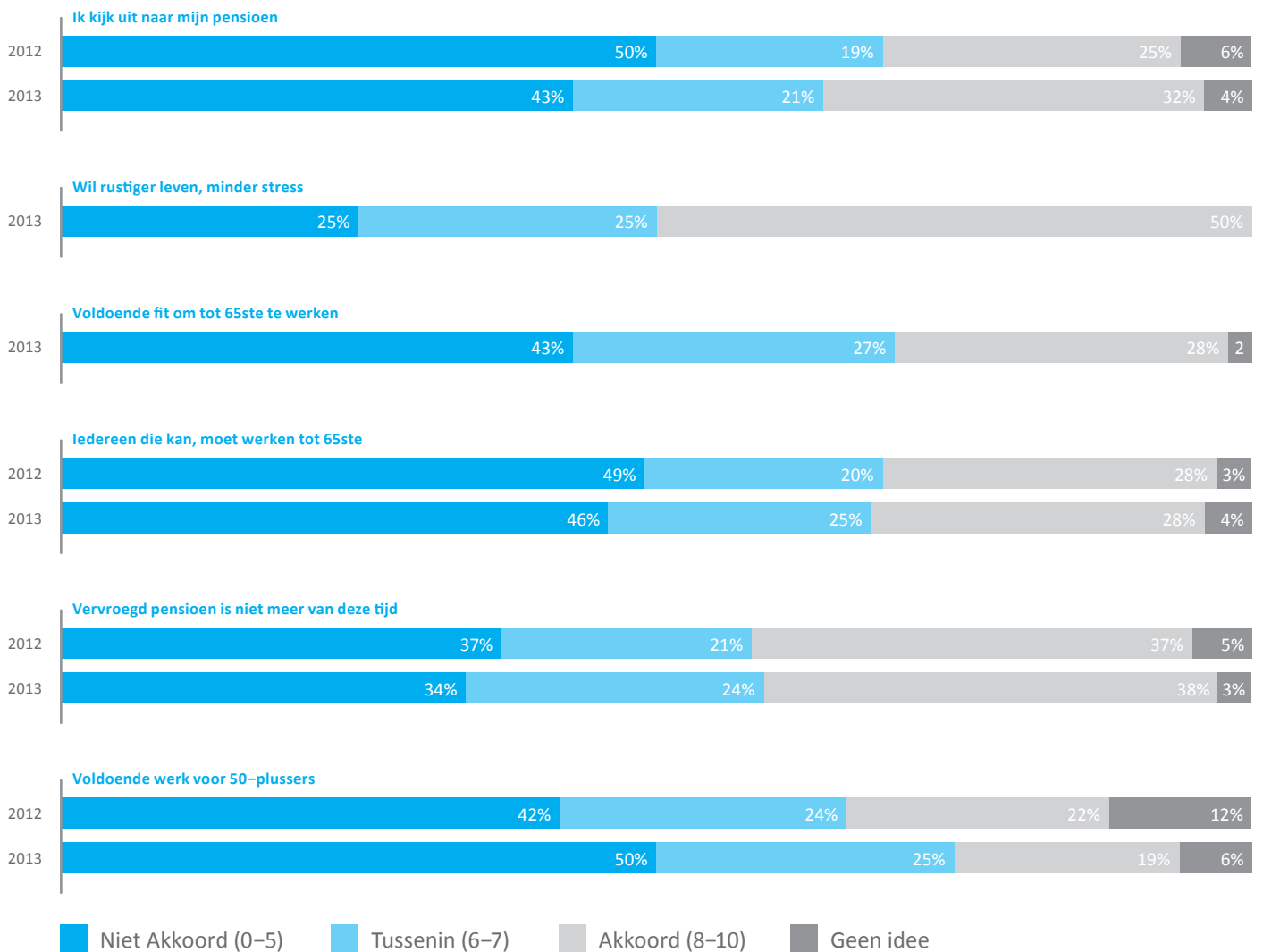
Bijlage 11: Waarom wilt u tot uw 65ste of langer werken?

Bijlage 12: Wat zou u ertoe aanzetten om langer te werken?

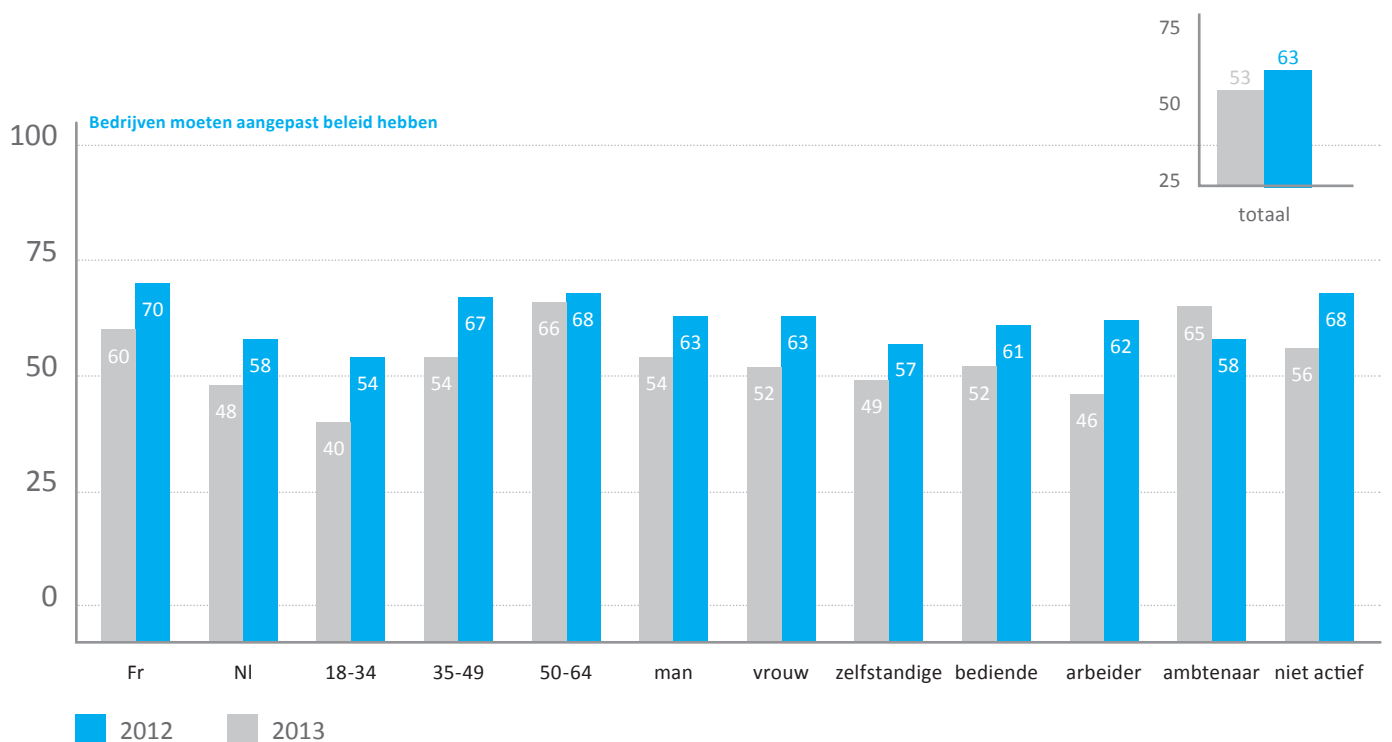
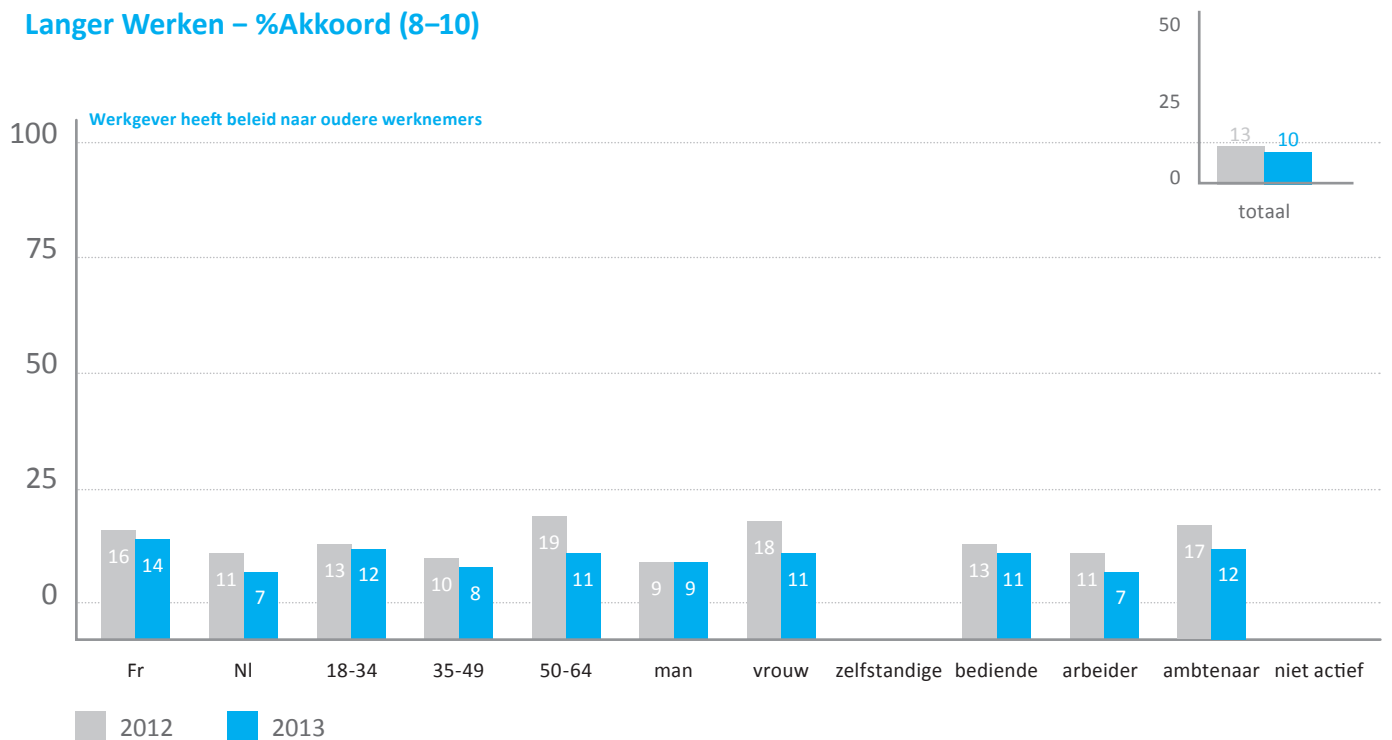

Bijlage 13: Langer werken

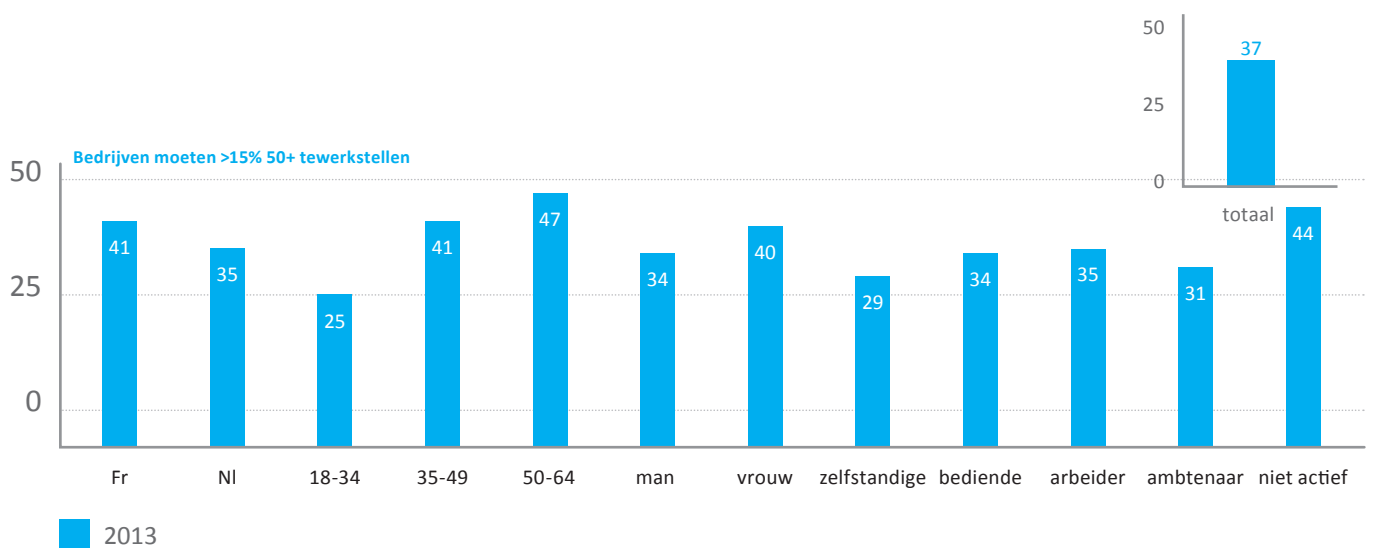
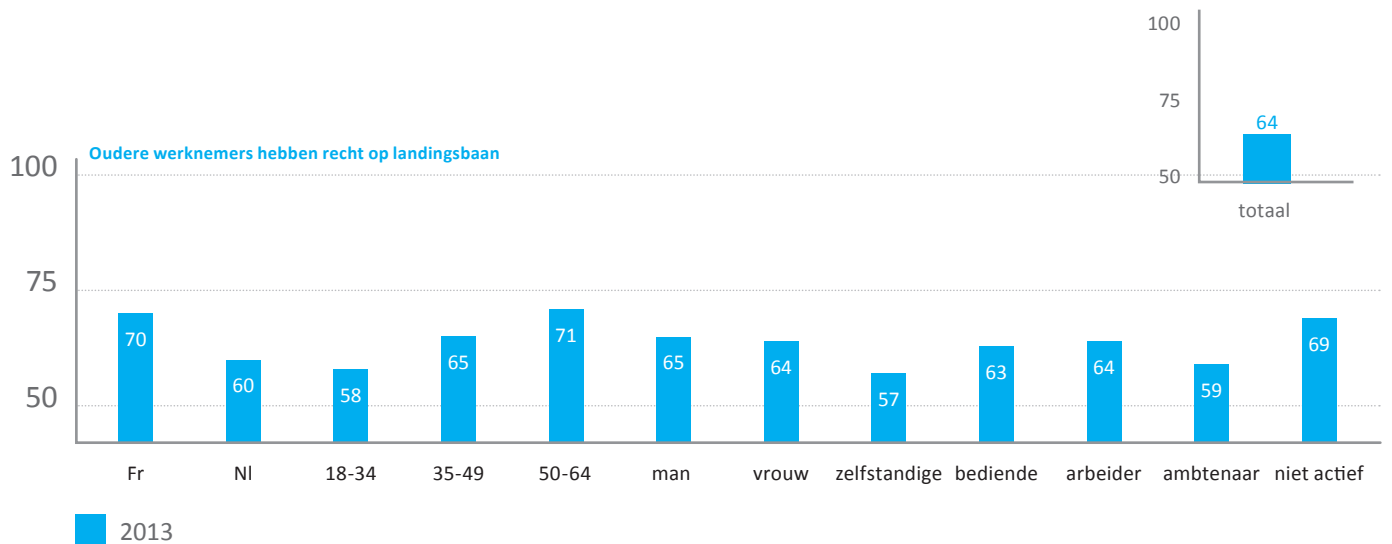
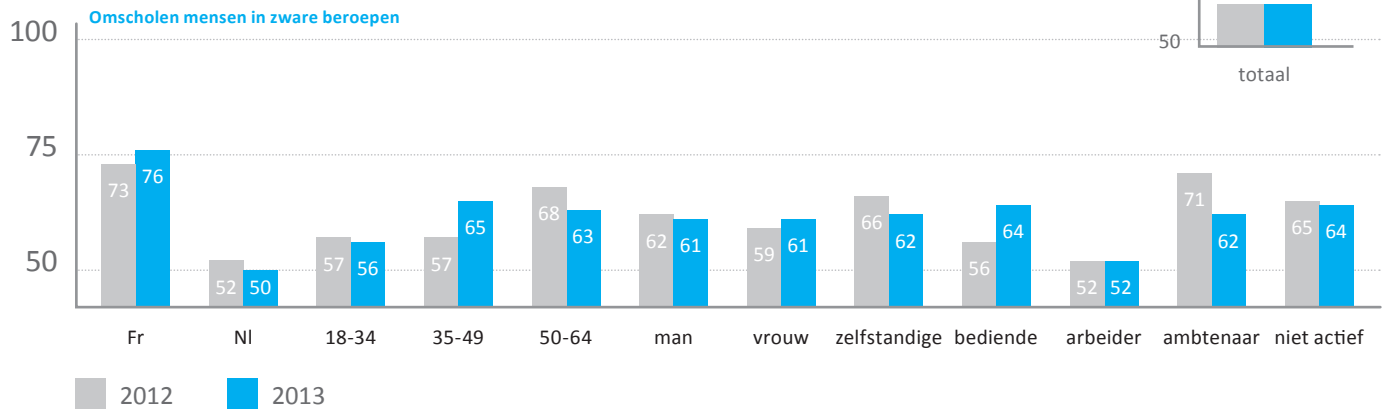
Bijlage 14: Eindeloopbaanbeleid bij werkgevers - perceptie versus verwachting

Langer Werken – %Akkoord (8-10)

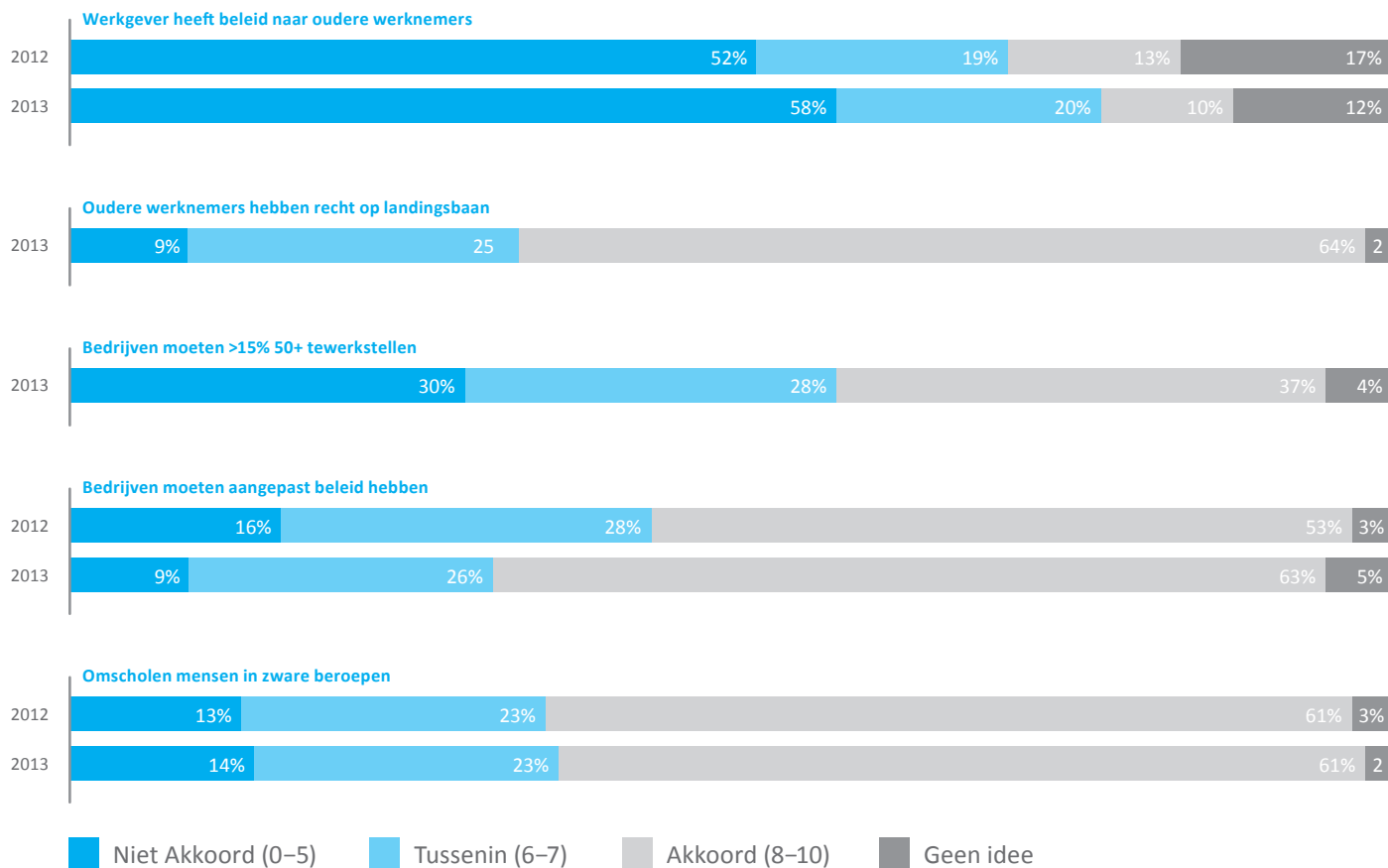

Bijlage 15: Eindeloopbaanbeleid bij werkgevers - maatregelen

Eindeloopbaanbeleid – %Akkoord (8-10)

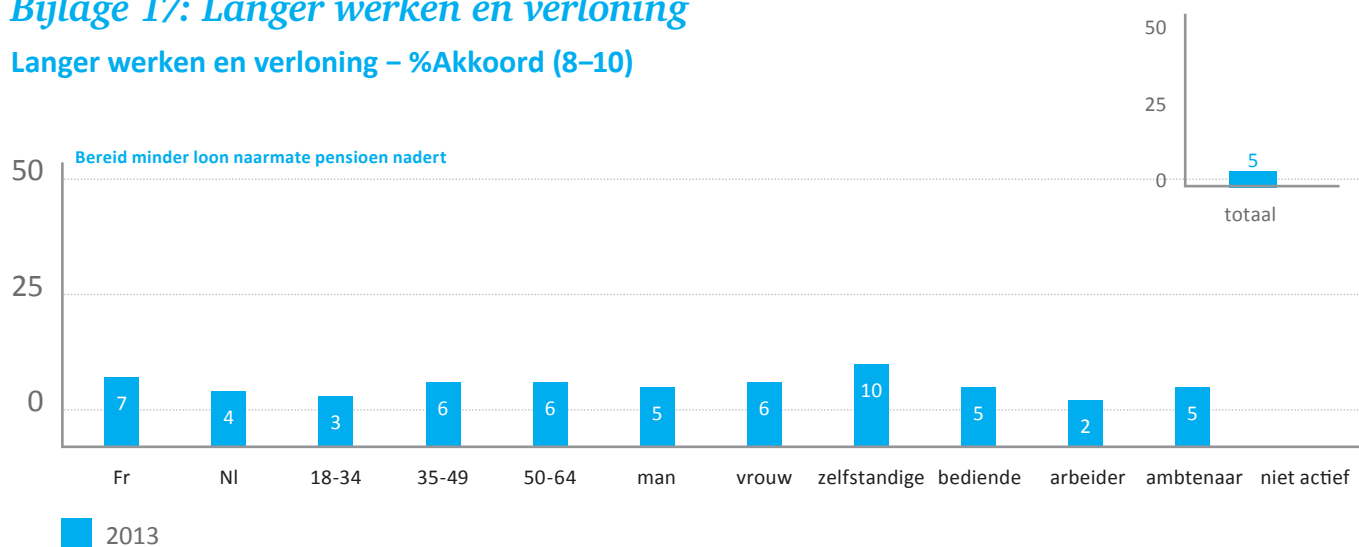

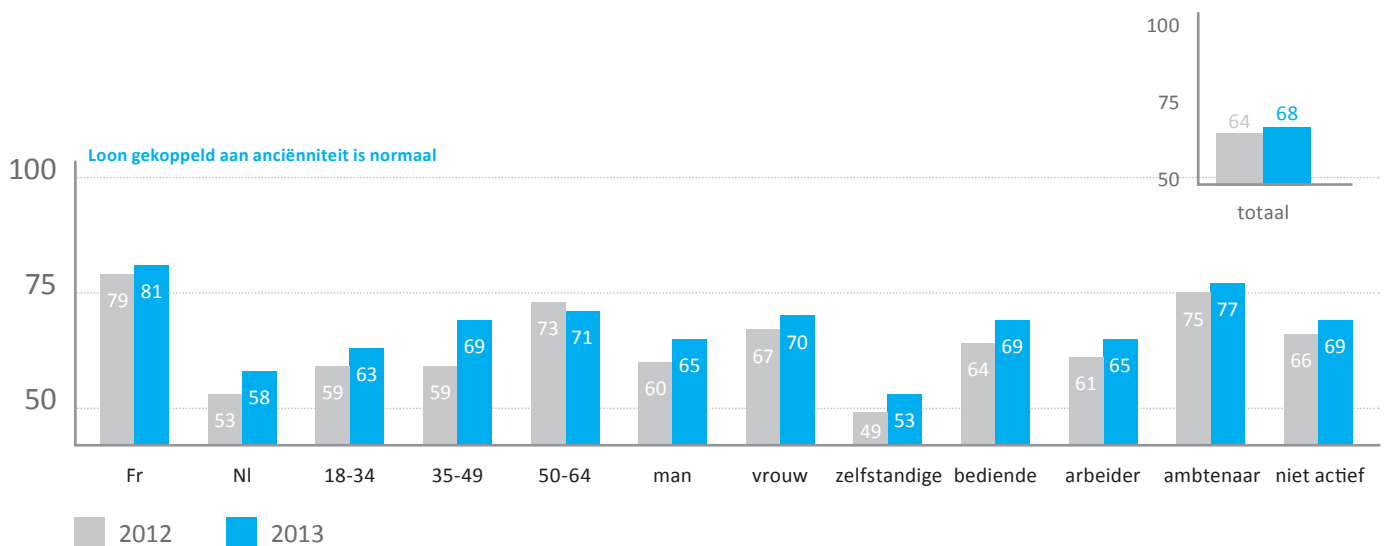
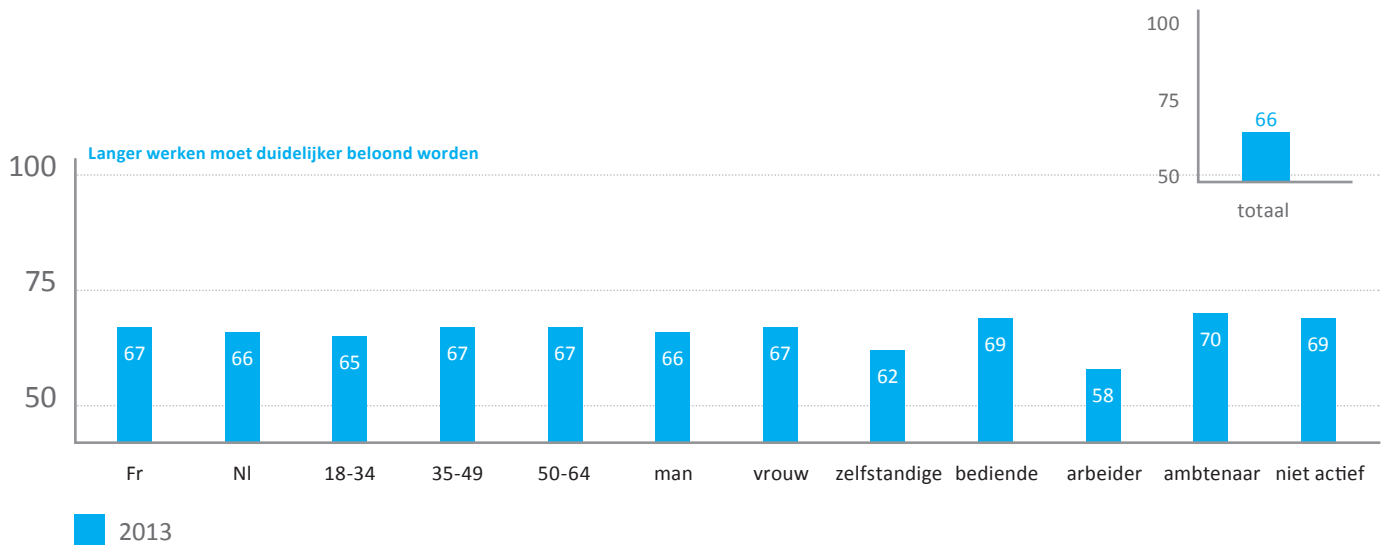
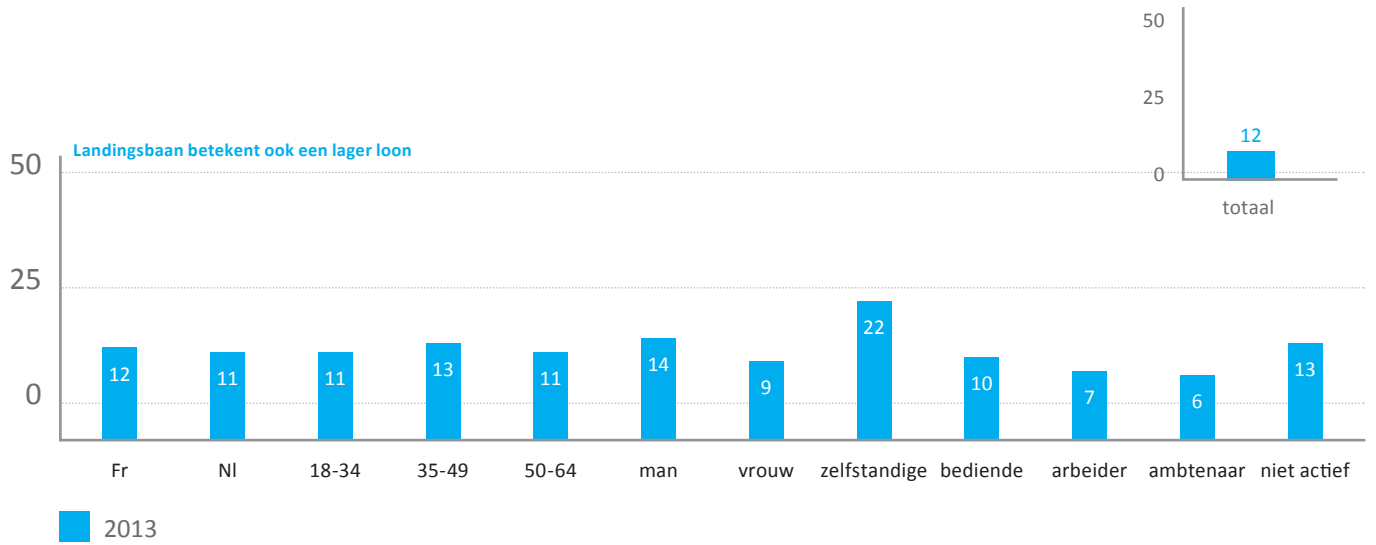
Bijlage 16: Eindloopbaanbeleid

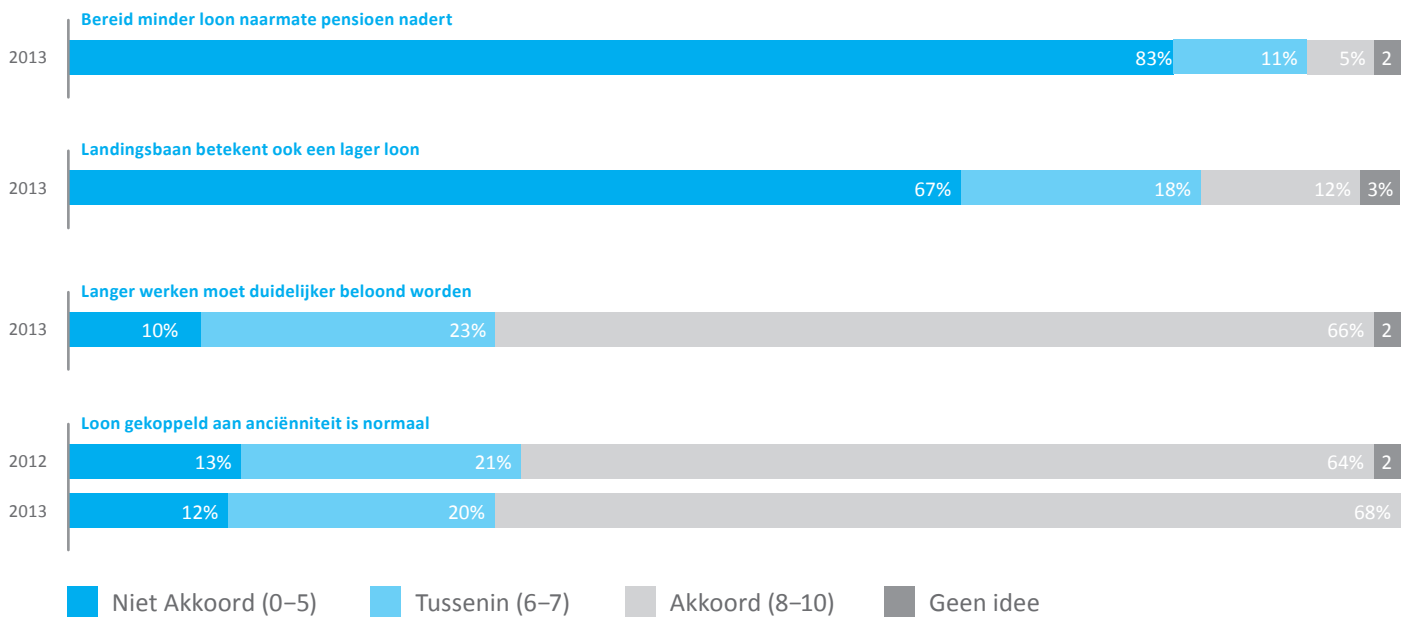
Bijlage 17: Langer werken en verloning

Langer werken en verloning – %Akkoord (8-10)

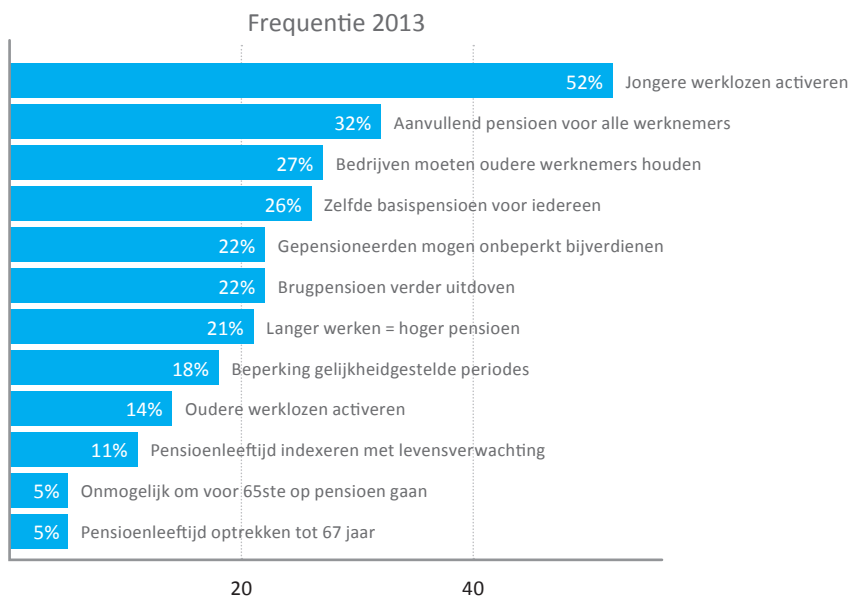
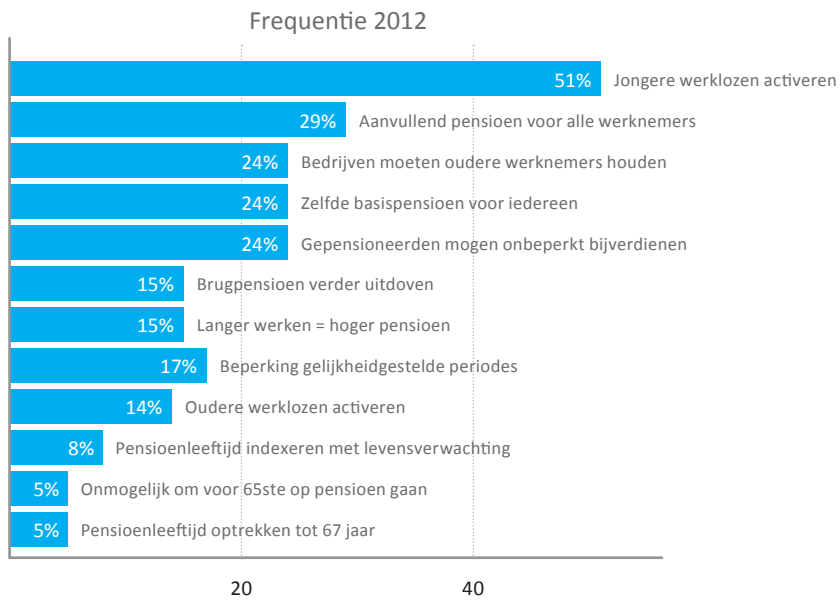

Bijlage 18: Langer werken en verloning

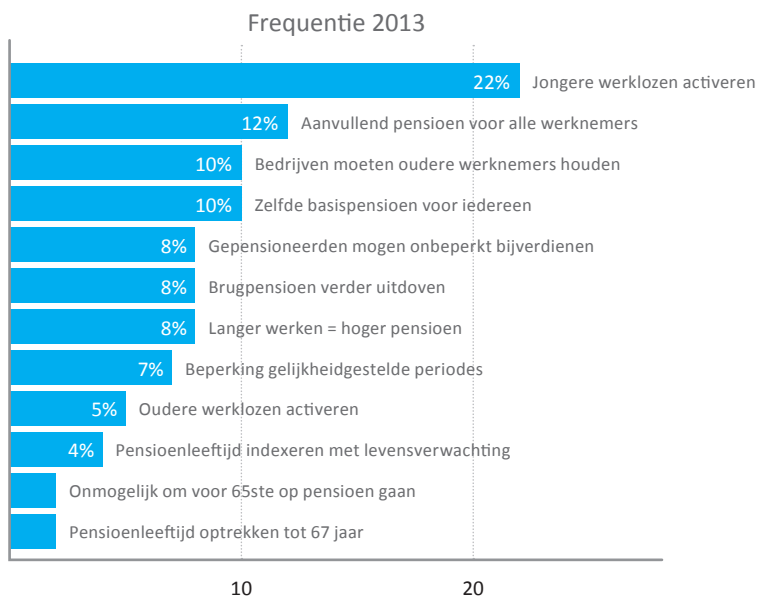
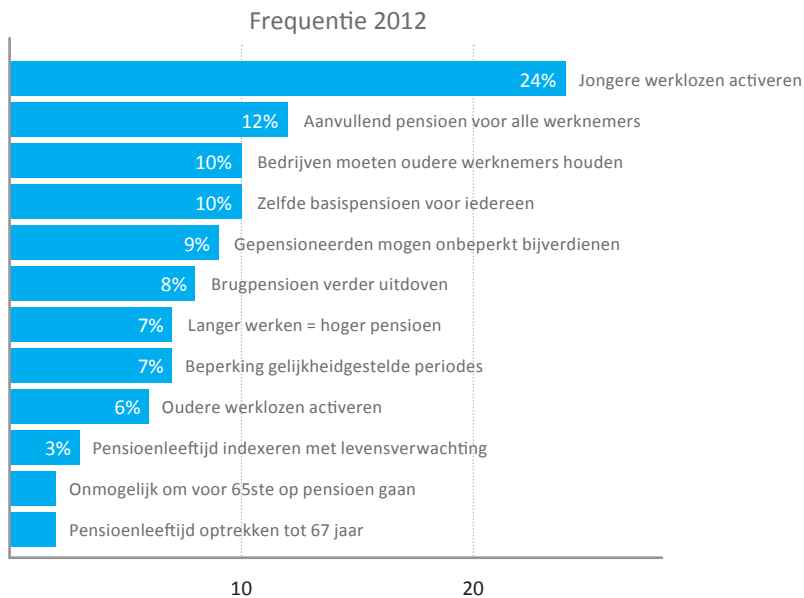

Bijlage 19: Wat is volgens u noodzakelijk om het pensioensysteem voor de jongere generaties betaalbaar te houden - frequentie

Max. drie antwoorden mogelijk

Bijlage 20: Wat is volgens u noodzakelijk om het pensioensysteem voor de jongere generaties betaalbaar te houden - score

Max. drie antwoorden mogelijk

Meer info:

Annelore Van Herreweghe
Woordvoerder Delta Lloyd Life
+32 494 170 200

@: annelore.vanherreweghe@deltalloydlife.be

- De persvoorstelling, het paneldebat en de reactie van Minister van Pensioenen Alexander De Croo herbekijken:
http://player.companywebcast.com/deltalifebelgium/20130604_1/nl/Player.
- Online debat via [Twitter](#) (#Pensioendebat) en [Facebook](#) (Deltalloydbe).
- Lees enkele concrete aanbevelingen met betrekking tot een herwerkt pensioenbeleid in onze "Zilvernota": <http://www.zilverstage.be/zilvernota/>

Delta Lloyd Life NV
Fonsnylaan 38,
1060 Brussel
t: 02 238 83 63
www.deltalloydlife.be